

Hakkari'de Gezilecek Görülecek Yerler

– K.Özbekler · 29 Ağustos 2012

HAKKARİ'DE GEZİLECEK GÖRÜLECEK YERLER...

KERİM ÖZBEKLER
GAZETECİ-YAZAR-ŞAİR

ÇAY KALESİ;HAKKARİ'NİN GÜNEYİNDEDİR, 7-8 KM. UZAKLIKTADIR. KALE DENİZ SEVİYESİNDEN 2025 METRE YÜKSEKLİKTEDİR, SARP VE KAYALIK 1 TEPE ÜZERİNDE YER ALMAKTADIR. KAYALIK KISMI MERDİVEN GİBİ YAPILMIŞTIR, ETRAFI DAĞILMIŞ BULUNAN SERAMİK PARÇALARINDAN KALENİN DEMİR ÇAĞI'NDAN ORTA ÇAĞ SONLARINA KADAR 1 YERLEŞME ALANI OLDUĞU TAHMİN EDİLMEKTEDİR. TARİHİ KAYNAKLARDA HAKKARİ BEYLERİNDEN MALİK BEY'İN BURADA HÜKÜM SÜRDÜĞÜ İLERİ SÜRÜLMEKTEDİR, TAHRİP OLDUĞU İÇİN KİMİN YAPTIRDIĞI KONUSUNDA KESİN BİR BİLGİ BULUNMAMAKTADIR.

ÇÖLEMERİK KALESİ;HAKKARİ MERKEZİ'NDEDİR, 200 METRELİK 1 TEPE ÜZERİNDEDİR. BU GÜN İÇİN KALE KALINTILARINDAN ORTADA BİR ESER YOKTUR, YALNIZ EVLİYA ÇELEBİ VE DİĞER TARİHİ KAYNAKLAR HAKKARİ'DE BİR KALE OLDUĞUNDAN SÖZ ETMEKTEDİRLER.

ZEYNEL BEY MEDRESESİ;HAKKARİ'NİN GÜLEREŞ MAHALLESİ'NDEDİR, BAHÇELER İÇERİSİNDE YER ALMAKTADIR. 1560-1578 YILLARINDA HAKKARİ BEYLİĞİ YAPAN ZEYNEL BEY TARAFINDAN YAPTIRILMIŞTIR, İRAN'LILARLA YAPILAN BİR SAVAŞ SIRASINDA ŞEHİT OLAN ZEYNEL BEY'İN NAAŞI 1587 YILINDA ÇÖLEMERİK'E NAKLEDİLEREK KENDİ YAPTIRDIĞI MEDRESENİN AVLUSUNA GÖMÜLMÜŞTÜR. MEDRESE 22.20X117.20 METRE EBATLARINDADIR, DİKDÖRTGEN PLANLIDIR. MEDRESE YAPIMINDA MOLOZ VE YONTMA TAŞ KULLANILMIŞTIR, BU GÜN AVLUSU İLE ETRAFINDA Kİ BAZI ODALAR SAĞLAM VAZİYETTEDİR.

MEYDAN MEDRESESİ;HAKKARİ'NİN BİÇER MAHALLESİ'NDEDİR, ÜZERİNDE KİTABESİ VARDIR. BUNA GÖRE 1700-1701 YILLARINDA YAPILDIĞI ANLAŞILMAKTADIR, 1984 YILINDA VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TARAFINDAN ONARILMIŞTIR. KİMİN YAPTIRDIĞI BELLİ OLMAMAKLA BİRLİKTE, HAKKARİ HÜKÜMETİ'NİN O ZAMAN Kİ YÖNETİCİSİ OLAN İZZETTİN OĞLU İBRAHİM BEY TARAFINDAN YAPTIRILMIŞ OLABİLECEĞİ TAHMİN EDİLMEKTEDİR. MEDRESE 23.40X18.25 METRE ÖLÇÜLERİNDEDİR, KAREYE YAKIN DİKDÖRTGEN PLANLIDIR. AVLULUDUR, 2 KATLIDIR. GÜNEYİNDE 1 KAPI BULUNMAKTADIR, İÇERİYE BU KAPIDAN GİRİLMEKTEDİR.

KIRMIZI KÜMBET ZAVİYESİ;HAKKARİ'NİN GÜLERES MAHALLESİ'NDEDİR, MEZARLIĞIN BULUNDUĞU SIRTIN GÜNEYİNDEDİR. 16.50X11.80 METRELİK 1 ÖLÇÜYE SAHİPTİR,

DİKDÖRTGEN PLANLIDIR. BATI CEPHESİNİN KUZEY KÖŞESİNDE 1 KAPI YER ALMAKTADIR, KAPI GİRİŞİNDEN BÜYÜK 1 HOL'E GEÇİLMEKTEDİR. HOL'E AÇILAN 4 KAPIDAN İSE 4 ODAYA ULAŞILMAKTADIR. ODALAR KARE VE DİKDÖRTGEN PLANLIDIR, YAPIDA FRUZE RENKLİ ÇİNI PARÇALARINA RASTLANMIŞTIR.

HALİL KİLİSESİ;HAKKARI'YE 10 KM. UZAKLIKTADIR, HALİL MEVKİİ'NDEDİR. NASTURİLERE AİT 1 KİLİSE'DİR, ÜZERİNDE KİTABESİ OLMADIĞI İÇİN KİMİN TARAFINDAN KAÇ TARİHİNDE YAPTIRILDIĞI BİLİNMEMEKTEDİR. 6.70X13.70 ÖLÇÜLERİNE SAHİPTİR, DİKDÖRTGEN PLANLIDIR. YAPIDA TAŞ MALZEME KULLANILMIŞTIR, OLDUKÇA SAĞLAM VAZİYETTEDİR.

DERAV KİLİSESİ;ZAP VADİSİ'NDE, ÜZÜMCÜ KÖYÜ'NÜN İLERİSİNDE DERAV MEVKİİ'NDEDİR. NASTURİLERE AİT 1 KİLİSEDİR, ÜZERİNDE KİTABESİ YOKTUR. BU NEDENLE KAÇ YILINDA, KİMİN TARAFINDAN YAPTIRILDIĞI BİLİNMEMEKTEDİR. 6.85X10.00 METRELİK DIŞ ÖLÇÜLERE SAHİPTİR, DİKDÖRTGEN PLANLIDIR. KİLİSE'NİN TAMAMI MOLOZ TAŞLAR VE KAYALARDAN YAPILMIŞTIR, YER YER DUVARLARI YIKILMIŞ OLSADA HALEN SAĞLAM DURUMDADIR.

KELAT SARAYI;ŞEMDİNLİ İLÇESİ'NE 17 KM. UZAKLIKTADIR, DERE KENARINDADIR. 2 KEMER İLE 1 DUVARI AYAKTADIR, DİĞER KISIMLARI BÜYÜK ÖLÇÜDE YIKILMIŞTIR. 3 KATLI, DİKDÖRTGEN PLANLIDIR. KONAĞIN AYAKTA KALAN KISIMLARINDAN DUVARLARIN KESME TAŞ VE KİREÇ TAŞI KULLANILARAK YAPILDIĞI ANLAŞILMAKTADIR. KİTABESİ YOKTUR, BUNA RAĞMEN MAHALLİ KAYNAKLARA DAYANILARAK YAPININ SEYİT AHMET SİDDİK TARAFINDAN YAPTIRILDIĞI BİLİNMEKTEDİR. SEYİT TAHA-İ HAKKARI'NİN TORUNLARINDAN OLAN M.SİDDİK SEYİT ÜBEYDULLAH OĞLU OLUP 1878-1903 YILLARI ARASINDA YÖNETİMDE ETKİLİ OLMUŞ İSİMLERDEN BİRİSİ İDİ, KELAT SARAYI'NIN DA BU SIRALARDA YAPILDIĞI TAHMİN EDİLMEKTEDİR.

KAYME SARAYI;1909-1911 YILLARI ARASINDA SEYİT ÜBEYDULLAH OĞLU SEYİT ABDULLAH TARAFINDAN YAPTIRILDIĞI TAHMİN EDİLMEKTEDİR, ÜZERİNDE 2 KİTABESİ VARDIR. BÜYÜK ÖLÇÜDE TAHRİP OLMUŞTUR, 18.80X24.00 METRE ÖLÇÜLERİNDEDİR. SARAY NEHRİ'NDE Kİ ESKİ YERLEŞMELERİN KUZEY TARAFINDA YER ALMAKTADIR, 2 KATLI OLARAK YAPILMIŞTIR. DİKDÖRTGEN PLANLIDIR, 1 KİTABESİ'NİN ÜZERİNDE ŞU SATIRLAR YER ALMAKTADIR;BU EV GİRENLERE ESENLIK VERİR.

ÇUKURCA İLÇESİ'NE GEZİLECEK GÖRÜLECEK YERLER;

ÇUKURCA KALESİ;

ÇUKURCA KALESİ SU SARNIÇLARI;TAŞ MERDİVENLE İNİLEN 5-6 METRE DERİNLİĞİNDE 3-4 METRE ENİNDE 4 ADET SU SARNICI ÇUKURCA İLÇESİ'NDEDİR.

EMİR ŞABAN MEDRESESİ;XV1.YÜZ YIL OSMANLI ESERİDİR.

TARİHİ TAŞ EVLER;ÇUKURCA KALESİ'NİN YAMACINA KURULMUŞTUR, ÇOK KATLI VE KALEYE YASLANMIŞ 1 VAZİYETTEDİRLER.

SU ARKI;KUZEYİ BEY MAHALLESİ'NDEDİR, AKİT DENEN TAŞTAN KESİLMİŞTİR.

HALK KÜTÜPHANESİ;1998 YILINDA İLÇE KAYMAKAMI KADİR OKUTAN'IN GAYRETLERİ İLE KÜLTÜR BAKANLIĞI'NA BAĞLI 1 HALK KÜTÜPHANESİ AÇILMIŞTIR, ÖĞRETMENEVİ'NİN ZEMİN KATINDADIR. 100 M2'LİK 1 ALANI KAPLAMAKTADIR, 50 KİŞİLİK OKUMA SALONU VARDIR. 4 BİLGİSAYARI VARDIR, 6000 KİTABI MEVCUTTUR.

ŞEMDİNLİ İLÇESİ'NE GEZİLECEK GÖRÜLECEK YERLER;

SEYİT ABDULLAH-I ŞEMDİNLİ TÜRBESİ;

SEYİT TAHA-İ HAKKARİ MEZARLIĞI;

DARAREŞ KİLİSESİ (KARA KİLİSE);

YIKIK KONAK;

YÜKSEKOVA İLÇESİNDE GEZİLECEK GÖRÜLECEK YERLER;

BÜYÜK ÇİFTLİK (HIRVATA) KÖYÜ KALINTILARI;YÜKSEKOVA İLÇESİ'NİN AVIŞ DERESİ AĞZINDA BÜ YÜK BİR KENT VE KALE KALINTISI BULUNMAKTADIR, BURASININ URARTULARDAN KALDIĞI TAHMİN EDİLMEKTEDİR.

DERAY VADİSİ GEGEVRAN KÖYÜ KİLİSE KALINTILARI;YÜKSEKOVA İLÇESİ'NİN DERAY VADİSİ'NDE GEGEVRAN KÖYÜ YAKINLARINDA 11.YÜZ YILDAN KALMA KİLİSELER VARDIR, DUVARLARININ İÇ TARAFINDA HAZRETİ İSA'NIN YAŞAMINI KONU ALAN FRESKOLAR VARDIR.

NEHİL ÇAYI KUŞ CENNETİ;YÜKSEKOVA İLÇESİ DENİZ SEVİYESİ'NDEN 1925 METRE YÜKSEKLİKTEDİR, OVASI 2800 HA'LİK GENİŞ BİR ALANI KAPLAMAKTADIR. BU ALANIN ORTASINDAN AKAN NEHİL ÇAYI ÇEVRESİ ZENGİN SULAK ÇAYIRLAR, İNSAN BOYUNU AŞAN SAZ VE KAMIŞLARLA KAPLIDIR. BU NEDENLE BURASI KUŞLARIN AKIN ETTİĞİ DOĞAL 1 CENNETTİR, BU BÖLGEDE KULUÇKAYA YATAN EN ÖNEMLİ KUŞLAR ŞU ŞEKİLDEDİR;ERGUVAN KUŞU-BALIKÇIL KUŞU-SAZ DELİCESİ KUŞU-LEYLEK-TURNA-TOY-KIZILBACAK-KIZIL AKBABA-YILAN KARTALI-DOĞA ATMACASI-KÜÇÜK ORMAN KARTALI-KÜÇÜK KARTAL-DOĞAN-PUHU.